

Логоша В.В., студент
Навчально-науковий Юридичний інститут
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: **Малярчук Н.В.**, к.ю.н., доцент

ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗЛОЧИНУ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТАТТЕЮ 334 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ (ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ МІЖНАРОДНИХ ПОЛЬОТІВ)

Злочини у сфері безпеки міжнародних польотів не втрачають своєї актуальності не лише у зв'язку зі специфікою авіаційної сфери (посилений митний контроль, кваліфікаційні вимоги до працівників тощо), а й через складну геополітичну ситуацію, у якій опинилася Україна, коли посилення повітряного кордону є одним із пріоритетних напрямів у збереженні національної безпеки держави.

Відповідно до ст. 334 Кримінального кодексу України від 05.04.2001 року [2] (далі – КК України) вліт в Україну або виліт з України без відповідного дозволу, а також недодержання зазначених у дозволі маршрутів, місць посадки, повітряних трас, коридорів або ешелонів караються штрафом від двохсот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до п'яти років, або позбавленням волі на той самий строк, із конфіскацією повітряного судна.

Об'єктом цього злочину є безпека міжнародних польотів і порядок перетинання державного кордону України, так як даний злочин належить до групи злочинів, що порушують недоторканість державних кордонів України.

Відповідно до п. 81 ч. 1 ст. 1 Повітряного кодексу України [3], повітряний простір України - частина повітряної сфери, розташована над суходолом і водною територією України, у тому числі над її територіальними водами (територіальним морем), і обмежена вертикальною поверхнею, що проходить по лінії державного кордону України.

З об'єктивної сторони цей злочин може проявитися у таких формах, як вліт в Україну або виліт із України без відповідного дозволу, та недодержання зазначених у дозволі маршрутів, трас і коридорів, а також ешелонів і місць посадки.

Згідно зі ст. 40 Конвенції про міжнародну цивільну авіацію 1944 року [1], жодне повітряне судно, а також жоден член персоналу, які мають посвідчення або свідоцтва із відмітками, не беруть участь у міжнародній навігації інакше, як з дозволу держави або держав, на територію яких вони перебувають. Реєстрація або використання будь-якого такого повітряного судна або будь-якої його сертифікованої частини в будь-якій іншій державі, крім тієї, в якій воно первісно сертифіковано, залишаються на розсуд держави, в яку імпортується повітряне судно або його частина.

З суб'єктивної сторони злочин у формі вльоту в Україну або вильоту із України без відповідного дозволу може бути вчинений лише з прямим умислом. У разі недодержання зазначених у дозволі маршрутів, трас і коридорів, а також ешелонів і місць посадки може бути і непрямий умисел, а також необережність. Так, наприклад, вліт в Україну чи виліт із України або інші умисні порушення правил міжнародних польотів могли бути зумовлені несправністю літака не з провини екіпажу, а розробників судна, стихійним лихом або іншими подібними причинами.

Суб'єкт злочину є спеціальним - це член екіпажу (або пілот-одинак) іноземного чи українського повітряного судна, що здійснює політ міжнародними авіалініями, для якого правила міжнародних польотів є обов'язковими для додержання.

За інформацією прес-центру Служби безпеки України, 25 серпня приблизно о 4 ранку в Яворівському районі Львівщини поблизу українсько-польського кордону прикордонники виявили позашляховик з причепом, в якому знаходився параплан. Документи на апарат та дозволу на здійснення міжнародних польотів – відсутні. Польська прикордонна варта підтвердила факт польоту у цей час у напрямку України малого літального апарата, що було зафіксовано тепловізійним комплексом. За даним фактом слідчими Управління

СБУ у Львівській області відкрито кримінальне провадження за ст. 334 КК України. Однією з версій слідства є переміщення контрафактних цигарок. Тривають оперативно-слідчі дії.

Таким чином, вироки суду по даній категорії справ у своїй резолютивній частині найчастіше передбачають покарання за вчинення сукупності злочинів. Відповідно до мотивувальної частини вироку Миколаївського районного суду Львівської області від 22.04.2015 року у кримінальному провадженні №1-кп/447/94/15 Справа №447/842/15-к [4], наприкінці 2014 року ОСОБА_1 вирішив використати літальний апарат у незаконних цілях, а саме контрабандним способом переміщувати нам через українсько-польський кордон поза митним контролем сигарети з метою їх збуту на території Республіки Польща, при цьому здійснивши несанкціоновані польоти без відповідного дозволу через державний кордон України. На підставі ст. 70 КК України шляхом поглинення більш суворого покарання менш суворого ОСОБИ_1 було призначено покарання у виді штрафу в розмірі 1000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян - 17000 грн з конфіскацією літального апарату.

Список використаних джерел

1. Конвенція про міжнародну цивільну авіацію 1944 року // Офіційний вісник України від 22.10.2004 — 2004 р., № 40, стор. 195, стаття 2667, код акту 30261/2004.
2. Кримінальний Кодекс України: від 05.04.2001 // ВВР України. – 2001. – № 2341-III.
3. Повітряний кодекс України: від 19.05.2011 № 3393-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 48-49, ст.536.
4. Єдиний реєстр судових рішень // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/43956401>.